

ת"פ 42170/11/14 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד אילן זרחי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 42170-11-14 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' זרחי
בפני כב' השופט עידו דרואן-גמליאל

המאשימה

פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
ע"י ב"כ עו"ד דניאל באר

נגד

אילן זרחי

ע"י ב"כ עו"ד יוסי סקה

הנאשם

הכרעת דין

בכתב האישום, שהוגש בנובמבר 2014, הואשם הנאשם בעבירת מעשי פיזיות ורשלנות באש, עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, בגין אירוע שארע ביום 9.4.13.

האישום נגד הנאשם:

1. במועד הקודם ליום 9.4.13 ובסמוך לו, הוזמן הנאשם שהינו קבלן לביצוע עבודות זיפות, על-ידי מר ציון שרעבי לבצע עבודת זיפות על גג בניין ברחוב שלמה 123 בתל-אביב. בבנין ישנן ארבע קומות של דירות מגורים ועל הגג נבנו מספר יחידות דיור.
2. ביום 9.3.14 הגיע הנאשם לבצע את עבודת הזיפות, יחד עם פועל שהעסיק, שזהותו אינה ידועה למאשימה (נתין זר, הידוע רק בלאומיותו - "האריתראי").
3. במהלך העבודה על הגג, עשה הנאשם שימוש באש באופן רשלני שיש בו כדי לסכן חיי אדם או לגרום לחבלה, כמפורט להלן:
 - א. עבודת הזיפות נעשתה על-ידי פועל שאינו עובד מנוסה וללא השגחת הנאשם;
 - ב. חימום הזפת נעשה באמצעות אש גלויה בסמוך לאשפה דליקה אשר הייתה על הגג;
 - ג. הנאשם לא נקט באמצעים נאותים למניעת התפשטות האש ולא החזיק אמצעים הדרושים לכיבוי האש;

4. סמוך לשעה 10:19 התלקחה אש על גג הבניין אשר התפשטה ליחידות הדיור ולדירות הבניין, עקב רשלנות הנאשם.

5. כתוצאה מהשריפה נשרפו יחידות הדיור על הגג ותכולתן וכן נפגעו מספר דירות בבניין וגרם להן נזק. עוד נטען, כי באותה העת שהו ביחידות הדיור שתי דיירות אך הן נחלצו מהבניין ללא פגע.

תשובת הנאשם לאישום:

1. הנאשם הודה בכך שהגיע ביחד עם פועל ממוצא אריתראי לבצע את עבודת הזיפות שבמהלכן התלקחה אש וגרם נזק. עם זאת, כפר בקשר בין המעשים והמחדלים הנטענים לבין קרות הנזק: לטענתו, העבודה בוצעה בהשגחתו, ומקור האש באחת מהדירות שנבנו על הגג ללא היתר ובאופן רשלני ומסוכן.

2. עוד נטען, כי חקירת המשטרה נעשתה באופן רשלני ולוקה ב"ראיית מנהרה", באופן ששלל אפשרות לרדת לחקר האמת, מנע מהנאשם גישה לראיות חיוניות להוכחת חפותו, ואף מצדיק ביטולו של כתב האישום מטעמי צדק.

3. הנאשם טען לקיומן של דירות שנבנו על הגג באופן לא-חוקי ומסוכן, בבנייה לא-מקצועית ותוך שימוש בחומרים דליקים. אין מחלוקת של-ממש לעניין זה, אף-לא לעניין מציאותם של פסולת וחפצים שונים על הגג, ולעניין מציאותם של בלוני גז על הגג (אלו האחרונים לא ניצתו, למרבה המזל);

השאלות הטעונות הכרעה:

1. היכן בוצעו העבודות?
2. האם הנאשם נעדר מהגג והותיר פועל לא-מיומן לבצע את העבודה, באש גלויה, ללא השגחתו והדרכתו?
3. מה הוא מקור האש שפרצה וגרמה לשריפה?
4. האמנם לוקה חקירת המשטרה בפגמים מהותיים הפוגעים ביכולת הנאשם להתגונן, או מצדיקים ביטולו של כתב האישום וזיכוי הנאשם מטעמי הגנה מן הצדק?

מארג הראיות:

1. חלק ניכר מהראיות הוגש בהסכמה (למעט אמרות מפיי השמועה), וביניהן הודעות הנאשם, הודעות דיירים, דו"חות שוטרים, תצלומי המקום, וחומר מתיק הבניין בעירייה.
2. מטעם התביעה העידו מזמין העבודה מר ציון שרעבי, החוקר המשטרתי שהיה האחראי לחקירה רס"ר מוקט טקה, וחוקר השריפות מטעם מכבי האש טפסר יעקב מאסטי.

3. מטעם ההגנה העידו הנאשם וחוקר השריפות אינג' אשר סלוצקי.

עיקרי הראיות הנדרשות להכרעה:

1. תצלומים [ת/22ב']:

א. עד לתיעוד הזירה, כבר פעלו במקום מלקטי מתכות [30] וברור כי הזירה לא נשמרה בטהרה;

ב. סמוך לדודי השמש ולקולטים (שזוגיותיהם מנופצות), נראים סימני חריכה, וסמוך מאוד לאלה נראים שרידי חפצים שרופים [1, 1א, 1ב, 3];

ג. ליד דודי השמש נראים כלי עבודה המונחים על הרצפה: מגרפות וצינור הגז [1ב', 21], ולא רחוק משם בלון הגז, שלא נפגע [18, 19, 20];

ד. הגג עמוס בפסולת וחפצים ישנים-למראה מסוגים שונים [7, 15];

ה. הדירות השרופות נראות כבנויות בניית-ארעי מחומרים שבחלקם נשרפו כליל [2], 4, 5, 8, ועוד]. שרידי הדירות סמוכים מאוד לדודי השמש ומקום העבודה [5], ומיקומן הוא דרומית-מזרחית לקולטי השמש [1, 5];

2. **דו"ח אירוע של צוות הכיבוי, 9.4.13** [נ/10]: הקריאה התקבלה בשעה 10:24 בטלפון וצוותי הכיבוי הגיעו למקום בשעה 10:27. אחד הכבאים דיווח על "שריפה בדירה". האש כובתה ב-10:43 והאירוע הסתיים ב-12:37.

3. **הודעתו של מר בן-דרור, דייר על הגג** [ת/5]: העד ראה את הפועל עובד עם מבער ("כלב גז") ומרתך את יריעות הביטומן באש גלויה. העד פינה עבור הפועל את העציצים שהיו שם והלך לעבודתו באיסוף מתכות. העד לא ראה במקום עובד נוסף פרט לאותו פועל "אריתראי או סודני". הודעה זו הוגשה בהסכמה, תוכנה מבוסס במראה-עיניו של העד, ויש לתת לה אפוא את מלוא המשקל. יצוין, כי העד מסר הודעה קודמת ביום הדליקה [ת/4] - אמרה זו מאופיינת בהתרגשות גדולה של העד וללא שאלות בירור. אף שבאמרה זו לא אומר העד כי ראה את הפועל עובד לבדו, הוא גם לא שולל ולא סותר את שמסר למחרת באמרתו ת/5, בה פרט את שראה בעיניו ואף הוסיף והבהיר במענה לשאלות.

4. **הודעתה של גב' מארי-מורי, דיירת על הגג** [ת/7]: העדה התעוררה למשמע קולות הנפץ של השריפה, ראתה "שחצי גג בוער והשריפה מתקרבת אלי" וברחה מהמקום.

5. **הודעתו של מר סלאמואי אברהם, דייר על הגג** [ת/1]: העד לא היה במקום בזמן הרלוונטי, אך מסר את פרטיה של אחותו שגרה עמו שם והיתה בדירה בעת האירוע.

6. **מזכרו של השוטר ונדר** [ת/9]: השוטר הגיע למקום בשעה 10:20 ושמע מהנאשם שהוא זיפת את הגג עם פועל אריתראי שאינו יודע את פרטיו פרט למספר טלפון, שמסר לשוטר^[1].

7. **תיעוד ניסיונות התקשרות עם הפועל** [ת/15]: החוקר האחראי ניסה להשיגו ללא מענה ביום 25.8.13.

8. **דברי מזמין העבודה, מר שרעבי:**

א. הודעתו בפני חוקר השריפות, 10.4.13 [ת/12]: בשעה 09:00 בערך עלה שרעבי לגג וראה את הפועל עובד לבדו ומלחים רצועות ביטומן. העד הבחין, שהושלמה הדבקה של שתי רצועות. העד עזב את המקום, ולאחר כשעה התקשר אליו הנאשם ואמר לו ש"יש בלגן, הפועל ברח", ובשיחה נוספת מסר לו על הדליקה. בעדותו בבית המשפט לא התכחש העד למתן ההודעה ואף אישר שחתם עליה;

ב. תצהיר מיום 27.4.14 [נ/3]: בשעה 08:00 הגיע הנאשם עם הפועל, הנאשם הורה לפועל להעלות לגג יריעות ביטומניות, והלך להחנות את רכבו. מאוחר יותר עלה העד לגג וראה שם את הפועל פורס את היריעות. בשעה 10:30 בערך התקשר הנאשם לעד וסיפר לו שמבנה על הגג נשרף;

ג. בעדותו ביום 31.5.16 חזר העד על עיקרי גרסתו וציין שכשעלה בשנית לגג, ראה את הפועל פורס את היריעות, כשהספיק לפרוס שתיים מהן. הפועל היה לבדו, שכן הנאשם נעדר מהגג וככל הנראה הלך לחפש חנייה. בעדותו לא ציין העד אם הפועל עבד באש, וגם כשהופנה להודעתו הנ"ל, בה מסר שראה את הפועל מלחים יריעות, טען כי "יכול להיות, לא זוכר". בחקירה נגדית התברר שהעד נתבע, יחד עם הנאשם ואחר, בגין נזקי השריפה, בשל היותו מזמין העבודה. העד התגונן, בין היתר, בטענה שדיירי הגג הם 'פולשים' ושהדירות על הגג נבנו בצורה מאולתרת, אך בעדותו ניסה לעמעם את מידת ידיעתו בדבר הבנייה הלא-חוקית על הגג;

ד. עדותו של העד בבית המשפט עשתה רושם ברור של התחמקות, תוך ניסיונות לטשטש ולמזער את משמעות הדברים שמסר יום לאחר האירוע בהודעתו. מאפיינים אלו של עדותו, שניתן בנקל להסבירם בחששו של העד מפני תוצאותיהן של תביעות תלויות ועומדות (ואולי גם עתידיות) אם ימצא כי הדליקה פרצה עקב רשלנותו של הנאשם, פוגעים מהותית בערך העדות;

ה. אני מעדיף אפוא ללא היסוס את אמרתו המוקדמת של העד בפני חוקר השריפות, לה ניתן לתת את מלוא המשקל, בשל התקיימותם של חיזוקים ממשיים, 'פנימיים' ו'חיצוניים' גם-יחד: אמרה זו ניתנה באופן כמעט ספונטני, יום לאחר האירוע, והיא סדורה ולכידה. למעשה, תואמת ההודעה את עיקרי עדות העד למעט בנקודה אחת, מהותית, כשהעד בעדותו אף לא התכחש לה ישירות -הלחמת היריעות באש על-ידי הפועל. בנוסף, נתמכת הודעה זו באמרתו של העד בן-דרור [ת/5], שהוגשה בהסכמה;

9. עדותו של חוקר המשטרה האחראי לחקירה, רס"ר טקה:

העד אישר ליקויים וחוסרים בחקירה, שנבעו בין-היתר מחוסר ניסיונו והיעדר היכרות עם הנחיות המטה הארצי בדבר טיפול באירוע דליקה וחקירתו [נ/5]. העד אף אישר, שהיו מספר כיווני חקירה ופעולות אפשריות, שלא מוצו ולא בוצעו [ע' 37, ש' 28-30]: לא נעשה כל מאמץ לשימור הזירה, ואכן כשהגיע למחרת למקום חוקר השריפות, היתה כבר הזירה בעיצומן של פעולות בנייה; לא נשלח 'טכנאי דליקות' משטרת לזירה; מאמצי המשטרה לאיתור הפועל התמצו בניסיונות התקשרות מעטים, במהלך יום בודד, הרבה לאחר קרות האירוע [ת/15, מיום 25.8.13], על-אף החשיבות הברורה בגביית גרסתו ועל-אף שמספר הטלפון שלו היה בידי המשטרה מיום האירוע. העד הסכים, שראוי היה לנסות לאתר את הפועל במקום האיסוף הרגיל שלו; לא נעשה כל מאמץ לאתר את האישה שהיתה על הגג בעת השריפה, אף שפרטיה ודרך התקשרות היו ידועים למשטרה מיום האירוע [ת/1]. אישה נוספת שהיתה על הגג נחקרה אך לא נשאלה שאלות מתבקשות לגבי נוכחות אנשים על הגג ומקום השריפה [ת/7]; לא נעשו מאמצים לאתר את המודיעה הראשונה על הדליקה, אף שמספר הטלפון שלה נמסר למוקד 100 ותועד; לא נעשה כל מאמץ אמתי לקבל את דו"חות צוותי הכיבוי או לגבות הודעות מהכבאים (הסניגור המלומד הוא זה שפעל לקבלת הדו"חות), על-אף הנחיית קצין החקירות, למעט פנייה אחת ללא מעקב; לא נבדקו טענות - אמנם מפי השמועה בלבד - בדבר תחילת הדליקה בדירות עצמן, או עקב מריבה בין הפועל לאחד הדיירים, או הצתה מכוונת, או דליפת גז; לא נבדקו הטענות בדבר קיומה של בנייה לא-חוקית ויוצרת-סיכון על הגג, לא סמוך לאחר האירוע ולא בעקבות טענותיו של הנאשם בחקירתו [ת/14]. קל וחומר, שהמשטרה לא בדקה את תיק הבניין בעירייה; הנאשם נחקר במשטרה רק כשלושה חודשים אחרי האירוע, וכך גם העד שרעבי;

10. דברי הנאשם:

א. הודעתו בפני חוקר השריפות, 11.4.13 [נספח לדו"ח החוקר, ת/21]: הנאשם טען שעבד לבדו, עמד על-כך שלא עבד איתו פועל נוסף, וטען שהיה כל העת על הגג. הנאשם עבד באש גלויה והלחים יריעות ביטומניות, סמוך לקולטים של דודי השמש [הערת החוקר: במקום בו נראות בתצלום חריכות עמוקות. ראו תצלומים 1, 1ב' ועוד בת/22], לאחר שניקה את המקום. הנאשם אישר שהציוד שנמצא על הגג הוא אכן שלו - מבער ומיכל גז, יריעות ביטומניות, מטאטא ועוד.

ב. הודעת הנאשם במשטרה, 16.7.13 [ת/13]: הנאשם הגיע למקום עם הפועל, שאמנם עבד איתו בעבר אך הוא אינו יודע את שמו, והם עבדו באמצעות מיכל גז ומבער ("ברנר") בהלחמת יריעות ביטומן. העבודה בוצעה על הגג, מתחת לדודי השמש, והשריפה פרצה במבנה שהיה מרוחק כמטר אחד משטח העבודה (כפי שהעריך גם העד שרעבי). "בדיעבד", אמר הנאשם "טוב שלא היו הרוגים ופצועים מהזבל שהיה על הגג, היה שם עיר שלם של זבל". הנאשם אישר שלא היה על הגג כשעלה לשם שרעבי, כי נסע להחנות את הרכב. הנאשם לא ידע למסור פרטים על הפועל;

ג. הודעת הנאשם במשטרה, 8.8.13 [ת/14]: הנאשם מסר שאיתר את הפועל לאחר חקירתו הראשונה ואמר לו שיגיע למשטרה אם יזמנו אותו, אך לא נטל ממנו את מספר הטלפון שלו. הנאשם חזר על גרסתו, והדגיש כי הזפת ויריעות הביטומן לא נדלקו וגם לא היו גיצים שעפו. הנאשם לא השאיר את הפועל לבדו על הגג, והם היו יחד כשהבחינו באש הפורצת

מאחת הדירות על הגג (אף שבהמשך הודעתו טען ש"ביני לבין מקום השריפה היה משהו אחר שהסתיר"), ואז ירדו במהירות כשציוד העבודה נשאר על הגג. הנאשם טען, שקודם לשריפה כלל לא הבחין בדירות על הגג ("החושות"), וששטח העבודה שלו מתחת לדודי השמש היה נקי;

ד. דברי הנאשם לאיג' סלוצקי [בנ/13]: "כשעליתי על הגג ראיתי משהו, אבל הכל היה כזה מוסתר, לא עדכנו אותי בדיוק מה יש שם", על הגג היו דירות. הנאשם היה יחד עם הפועל ועבד מתחת לקולטים. הנאשם ראה "אש באמצע המבנים, יוצא אש" וברח מהגג, ואינו יודע בדיוק מהיכן יצאה האש", זה היה במרחק משוער של למעלה מעשרה מטרים ממקום עבודתו. תמיד יש עמו מטף לכיבוי אש, אך במקרה זה אינו זוכר אם הביא מטף;

ה. בעדותו תיאר הנאשם את מהלך העבודה, בה מחממים באמצעות המבער את מצע הזפת הקיים ואת שולי היריעות, עד שהזפת הופכת לנוזלית. הנאשם נעזר בפועל כדי לסחוב את הציוד ואת היריעות, ולא לביצוע העבודה עצמה, והפועל האריתראי עבד אתו כפעמיים-שלוש. במקרה דנן, מדובר היה על עבודת תיקון בקטע שגודלו כ- 20-30 מ"ר, מתחת לדודי השמש. הנאשם והפועל ניקו את המקום והתחילו לעבוד, כשהספיקו להניח שתי יריעות לפני פרוץ השריפה. השריפה פרצה מתוך המבנים ולא במקום העבודה. הנאשם הכחיש שהפועל נותר לעבוד לבדו, והסביר שהסתיר מחוקר השריפות את העסקת הפועל כי היא נעשתה "בשחור". הנאשם אישר שהשאיר את הפועל לבדו על הגג, אך זאת רק לניקוי המקום ולהכנת התשתית. העד אישר שמקום העבודה, ליד הקולטים והדודים, היה סמוך למבנים;

11. חוקר השריפות טפסר מאסטי:

א. העד משרת כ-28 שנים במערך כיבוי האש, והיה קצין חקירות בכיר וראש ענף חקירות במערך. במהלך השנים חקר בעצמו כמאתיים דליקות והיה אחראי על חקירתן של כמאתיים דליקות נוספות;

ב. חוות הדעת [ת/21]: החוקר הגיע למקום למחרת האירוע, 10.4.13, ומצא על הגג את הדירות הבנויות מחומרים קלים בבנייה לא-חוקית, וכן חומרי איטום וכלי עבודה - מבער ומיכל גז, צנרת גז, גליל יריעות ביטומניות וכלים נוספים. החוקר מצא שתי יריעות ביטומניות שהונחו טרם הדליקה, כש"מוקד הבעירה נראה באיזור פס יריעת הזפת בקצה המזרחי, ובמוקד נראו חריכות עמוקות בזפת ובסביבתו". האש התפשטה עם כיוון הרוח הצפון-מערבית וכך הגיעה לדירות. החוקר מצא אפוא כי קיימת "סבירות גבוהה" שמקור הדליקה בעבודות הזיפות והלחמת היריעות באש גלויה, שגרמה לדליקת חפצים, זפת או אביזרים בסביבת המוקד, והתפשטה משם לעבר הדירות;

ג. הבהרה לחוות הדעת, 7.1.17 [ת/21א]: המבער יכול לגרום לדליקה גם בלי להישרף בעצמו, אם האש שהוא פלוט אוזחת בחפצים בסביבתו. הדליקה לא החלה באחת הדירות;

ד. בעדותו הסביר העד כי הוא קובע את חוות-דעתו על-סמך תבניות בעירה שנמצאות

בשטחי הדליקות. ככלל, האש עולה כלפי מעלה ומתפשטת, כמעין "V". האש מותירה עקבות חריכה, שובלי הצתה, ועוד סימנים המלמדים על מקור הבעירה. במקרה דנן ראה העד חריכות על הרצפה במקום עבודתו של הנאשם [ת/22ב, תצלום 1] וסימנים להתפשטות האש לכיוון המבנים. במבנים היו סימנים לבעירה שהחלה מבחוץ ונעה פנימה, כשלא יתכן שהחלה בפנים ונעה החוצה - מלמדים על-כך תצורות בעירה על הקירות החיצוניים וקילופי טיח [תצלומים 4 ו-6] ובתוך המבנים סימני החריכה, שבמקומות מסוימים היו עמוקים יותר. כיוון הרוח (מצפון-מערב לדרום-מזרח), כשהמבנים נמצאים דרומית-מזרחית למוקד הדליקה) וסימני חריכה על המבער עצמו בחלקיו החיצוניים [תצלום 17], יחד עם העדויות שגבה, תמכו בעולה מהממצאים, אך גם הממצאים לבדם היו מובילים לאותה מסקנה: אלו הם סימנים שאינם ניתנים לשינוי, אלא אם פורצת דליקה נוספת ומותירה תבניות בעירה נוספות. לנוכח מובהקות הסימנים, שלל אפשרות שמקור הדליקה בחיבורי גז לא-מקצועיים ("פיראטיים") שתיעד את קיומם בתצלומים, בקצר חשמלי או בהצתה מכוונת. העד הבהיר, שלהבדיל מזירת פשע 'רגילה', זירת דליקה יכולה להיות נושא לחקירה יעילה גם בחלוף זמן וגם אם הוזזו בה דברים, בשל טיבם של סימני החריכה והדליקה, שאינם ניתנים נמחים ואינם משתנים, ומלמדים על תבנית הבעירה (למעשה, ההיפך הוא הנכון: החקירה נעשית כעבור זמן, כשהזירה שוקטת, ולא במידוי). כך גם במקרה דנן, בו החלו פעולות בניה וגנבי מתכות חיטטו במקום;

ה. בחקירתו הנגדית אישר העד את אלה:

שלא ידע על מציאותה של דיירת על הגג בעת השריפה, הגם שמדו"ח צוות הכיבוי עולה כי היו 'לכודים' על הגג בעת הדליקה, ולכן לא ביקש לחקור אותה - אף שלא בטוח שהיה זקוק לחקירתה; שקיבל את מספר הטלפון של הפועל מהמשטרה וגם-אם ניסה להשיגו ללא הצלחה, לא ערך רישום על-כך; שלא ערך תרשים של מקום הזירה; שצריך להיות תיק עבודה - שלא קיים או לא נמצא; שפרטים מסוימים בחוות הדעת שלו מוזנים אוטומטית ואינם תואמים כלל למקרה (פרט לעובדות, לממצאים ולמסקנה); שלא גילה לנאשם כי אינו חייב לענות על שאלותיו ולהסתכן בהפללה עצמית; שאכן לא נוהלו רישומים כהלכה ולכן גם לא ציין שראה את דו"ח האירוע של צוות הכיבוי [נ/10]; שחלה טעות חמורה כאשר בתחילה שלל קיומו של דו"ח כזה, על-סמך בדיקה-לא-בדיקה [נ/8];

12. איננו אשר סלוצקי:

א. העד הוא מהנדס חשמל בהשכלתו, שלא למד ולא הוסמך בתחום חקר השריפות, אותו לדבריו למד בעצמו;

ב. חוות הדעת [נ/13]: יכולתו של חוקר השריפות לרדת לחקר האמת נפגעה או-אף אוינה, עקב אי-שמירת הזירה ופעילותם של גורמים שונים בה. החוקר כלל לא בדק כיווני חקירה אחרים. ניתן לראות בתצלומים [ת/22ב'], שדווקא במקום בו קבע החוקר את מוקד הדליקה [תצלום 16, לדברי העד], סימני החריכה מועטים [1ב, 21], ואילו ההרס בדירות ניכר ורב. עוצמת הדליקה רבה ביותר במוקד הדליקה, ולכן ניתן להגיע למסקנה אפשרית ולפיה האש פרצה בדירות. העד הדגיש את 'זיהום' הזירה ועיוותה במהלך היממה מאז הפריצה ועד הגעת החוקר למקום; לדבריו, במצב דברים כזה חוקר שריפות אמור לסרב למסור חוות-דעת;

ג. בעדותו שב העד ועמד על החשיבות של חקר הזירה בהקדם האפשרי לפני שינויה ועיוותה, ועל החשיבות שבתשאול עדים לשריפה. העד שלל את האפשרות להסתמך על תבניות בעירה - אך בהמשך הודה שהוא-עצמו מסתמך על תבניות בעירה שהן "סימני שריפה ברורים וחד-משמעיים". בשינוי מחוות-דעתו, טען העד כי אין להסיק מסקנות מהמקום בו עוצמת הבעירה היתה גדולה ביותר, שכן אין זה בהכרח מקום פריצת הדליקה. בעדותו טען העד נחרצות כי לא ייתכן שהאש פרצה כתוצאה מפעולת הנאשם, אף שמסקנה קטגורית כזו לא הופיעה בחוות-דעתו. העד עומת עם טענתו בדבר מקום עבודתו של הנאשם [תצלום 16], שאינה מתיישבת עם דברי הנאשם עצמו ועם מסקנתו של חוקר השריפות מאסטי [תצלומים 1 ו-1א], ולא סיפק תשובה ממשית לעניין זה. ככל הנראה, הסתמך על מקום הימצאו של המבער, אף שברור למדי שזה הוזז מהמקום בו היה בעת העבודה. העד עומת עם קביעותיו לגבי מיקום המבנים ממערב למקום העבודה, כאשר התצלומים [1, 5] מוכיחים שהמבנים היו ממזרח למקום העבודה, ועל-אף הכברת מלל התקשה להסביר עניין זה - שהינו מהותי בהתחשב בכיוון הרוח. בעדותו אף חידש העד טענה, כביכול היה מבנה נוסף שנשרף כליל, שעמד סמוך מאוד לקולטי השמש, אף שקיומו של מבנה כזה לא נזכר בדברי הנאשם או מי מהעדים. העד אף הוסיף, שלדעתו פרצה האש בתוך מבנה זה;

דין ומסקנות:

1. תצלומי המקום ודברי הנאשם עצמו מלמדים כי מיקום העבודה היה סמוך לקולטי ודודי השמש, וסמוך למבנים שעל הגג, שמקומם דרומית-מזרחית למיקום העבודה.
2. דבריו של מר בן-דרור, שהתקבלו בהסכמה, אינם מותירים פתח לספק: הפועל עבד לבדו על הגג בריתוך יריעות הביטומן באש גלויה מתוך המבער, כשהנאשם עצמו לא נכח במקום. לדברי עד זה מצטרפים דברי מר שרעבי, שבכל אמרותיו ציין שהפועל עבד לבדו, ובהודעתו במשטרה אמר במפורש שהפועל הלחים את היריעות. מול עדויות אלו, לא יכולה לעמוד גרסתו המשתנה של הנאשם.
3. לפי דברי הנאשם עצמו, מדובר בפועל לא-מיומן שהנאשם לא הדריך ואף לא פיקח על עבודתו.
4. לפי דברי הנאשם עצמו לאינג' סלוצקי, הוא היה מודע לסכנה שבאש גלויה ובדרך-כלל מצטייד במטף לכיבוי אש, שהפעם לא הביא. אני מוסיף וקובע, על-סמך התצלומים והעדויות, כי במקרה דנן מדובר היה בסכנה ברורה וגדולה, בהתחשב בקרבת המבנים ובריבוי פסולת דליקה על הגג ("עיר שלם של זבל", "מלכודת מוות", בלשונם של הנאשם).
5. מקור הדליקה:

א. קביעותיו של חוקר השריפות טפסר מאסטי נעוצות כהלכה בממצאים: העד נימק היטב את קביעותיו על-בסיס סימני החריכה ושובלי האש על הרצפה והמבנים, שלא הוזזו ממקומם מאז הדליקה, ומשטר הרוחות תואם לממצאים ולמסקנות. גם-אם נפלו ליקויים בתיעוד החקירה, אין בכך כדי לפגוע בגוף הממצאים. עיון בתצלומים מלמד כי קביעותיו של העד מבוססות היטב;

ב. מסקנותיו של אינג' סלוצקי אינן מבוססות דיין: העד טעה באשר למקום ביצוע העבודה ובאשר למיקום היחסי של מקום העבודה והמבנים. בחוות דעתו התייחס העד לעצמת נזקי הדליקה כמלמדת על מקור הדליקה, ובעדותו חזר-למעשה מקביעה זו. על-אף גינוי נחרץ לשימוש ב"תבניות בעירה", התגלה בחקירה נגדית כי העד השתמש בהן בעבר בעדות בתיק אחר. העד לא מסר תשובות של-ממש לתהיות אלו ולאחרות, ועדותו הקוצפת עשתה רושם חד-כיווני מודגש, אפילו במענה לשאלות פשוטות על נתונים שלא במחלוקת;

ג. ההגנה לא הציעה אפוא הסבר חלופי סביר לפרוץ השריפה, ואף לא עלה בידה להטיל ספק בממצאי החוקר ובמסקנותיו;

ד. עבודה עם אש גלויה בחומרים דליקים, על גג העמוס בפסולת, סמוך למבנים 'פיראטיים' ואף לבלוני גז (!) - מדובר בסכנה ברורה. והנה, פורצת דליקה: האמנם צריך או ניתן לקבל כאפשרות סבירה, שבצירוף מקרים ייחודי פרצה על הגג אש ממקור אחר, בדיוק בזמן בו בוצעה העבודה באש הגלויה? לטעמי, צירוף מקרים שכזה הוא רחוק מהדעת, אפשרות נדירה שאין לחוש להתגשמותה, וודאי שאיננה בתחום סבירותו של ספק. כך נאמר עוד בע"פ 112/69 **חליחל נ' מ.י.** (1969): "...אל לו, לבית-המשפט, לחוש לאירוע מאורע רחוק, ויוצא דופן העולה, אם אמנם התרחש, בקנה אחד עם חפותו של הנאשם בעוד שהעדויות שהושמעו במשפט, ושבת-המשפט מאמין בהן, מוליכות למסקנה סבירה הרבה יותר והיא שהנאשם אינו חף...". דברים אלו הובאו בהסכמה בפסקי-דין רבים וראו למשל ע"פ 8295/11 **שקרא נ' מ.י.** (2013);

ה. לפני אפוא נסיבות המדברות בעד-עצמן, יחד עם מסקנות מבוססות של חוקר שריפות מיומן ורב-ניסיון; מול אלא לא הציעה ההגנה אלא השערות ללא בדל-עיון במציאות כלשהי; ואני קובע אפוא מעל לכל ספק סביר, כי מקור האש בעבודה באש גלויה, לה היה אחראי הנאשם[2];

6. הנאשם פעל אפוא בדרך רשלנית ונמהרת, שיצרה סיכון ממשי לחיי הדיירים בבניין: הנאשם לא נתן דעתו על הסיכון המוגבר שבעבודה באש גלויה סמוך לפסולת דליקה, ולא נקט אמצעי זהירות כדי למנוע את הסיכון; הנאשם לא הביא עמו ציוד לכיבוי אש (ולו מטף), עניין מובן מאליו שגם הנאשם מודע לו ובדרך-כלל פועל כך; והנאשם מסר את ביצוע העבודה בידי פועל לא-מיומן שאינו מוכשר להתמודד עם אש (ואוסיף: גם-אם עבד הנאשם בעצמו, או יחד עם הפועל, אין בכך כדי לשנות את יתר מרכיבי התרשלנותו). רמת הרשלנות של הנאשם - סטייתו מכל דרך פעולה סבירה - היתה גבוהה ביותר, ומצדיקה הרשעתו בפלילים (ע"פ 385/89 **אבנת נ' מ.י.** (1991)).

7. אמנם, חקירת המשטרה היתה לקויה וחסרה. אולם, כפי שנפסק בעבר ושוב ושוב, נפקותם של מחדלי החקירה היא במישור הראייתי. כידוע, עובדת קיומו של מחדל חקירה אין בה, כשלעצמה, להביא לזיכוי של נאשם. השאלה אותה נדרש בית המשפט לבחון היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו (ע"פ 2697/14 **חדאד נ' מ.י.** (2016)). הלכה מושרשת היא כי כאשר קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של נאשם, מחדלי חקירה כשלעצמם, גם אם הם קיימים, אין בהם כדי להביא לזיכוי - וכך הוא בענייננו (ע"פ

3669/14 **גולן נ' מ.י.** (2016)). בבחינה הנדרשת, על-רקע מארג הראיות הכולל, אין לתת למחדלי החקירה משקל מכריע (ע"פ 7255/14 **אנטקלי נ' מ.י.** (2016)).

8. גם בחינתם של מחדלים אלו במשקפי הוגנות ההליך, איננה מוליכה למסקנה שלפנינו דרך-פעולה כה מקפחת, זדונית או אדישה-ביודעין עד-כדי הצדקת זיכוי של הנאשם מחמת זאת (ע"פ 5019/09 **חליוה נ' מ.י.** (2013)).

9. הסניגור המלומד מבקש להיבנות משני פסקי-דין שניתנו לאחרונה, אך באלו לא מצוי מה שמבקש הוא למצוא: בת"פ (חי') 47956-03-16 **מ.י. נ' הייבי** (2017) נדון עניינו של מי שהואשם על-סמך ראיות נסיבתיות, ועלה בידו להציע הסבר הגיוני חלופי לתזת התביעה, שלא היה דחוק או תיאורטי (ואפילו סבירותו נמוכה, וראו עניין **חדאד** לעיל) - משוכה שהנאשם דן לא צלח; בתפ"ח (נצ') 38504-06-16 **מ.י. נ' אילתי** (2017) נדונו מחדלי חקירה שהובילו לחשש שהזירה עוותה מקום בו היתה לכך משמעות קריטית, ולא נבדקו כיווני חקירה שגם עליהם הצביעו ממצאים ממשיים - אפשרות למעורבותה של אחרת בפשע הנטען. דבר מאלה אינו דומה לעניין דנן.

10. במקרה דנן, ניתן עוד להוסיף ולתמוה על מחדלו של הנאשם עצמו:

- א. לא זו בלבד שביד הנאשם היתה היכולת ליצור קשר עם הפועל, העד הפוטנציאלי, אלא נמצא כי גם עשה זאת - אך מבלי שדאג לייצב דרכי התקשרות או לבקש ממנו כי ימסור גרסתו. הנאשם טען בהודעתו [ת/14, ש' 4-12] שאמר לפועל שאם יזמן לחקירה שיגיע, אך אפילו לא אמר לו שהמטרה מחפשת אותו ואף לא נטל ממנו את מספר הטלפון שלו, וכעולה מדבריו גם לא שאל את העד ולא שמע גרסתו: מדובר בהתנהגות מתמיהה ומתחמקת, שאין עמה כלל סימני-רצון לקבלת גרסתו של הפועל, ואולי ההיפך;
- ב. אין עניינו במצב בו מצויה לצדדים עדות פוטנציאלית זמינה והתביעה אינה עושה בה שימוש, מצב שנדון בע"פ 6522/10 **זהבי נקר נ' מ.י.** (2013), פסקאות 17-18; עניינו במצב שבו הנאשם לא עשה מאמץ כן מינימאלי לסייע באיתור עד הגנה לכאורי ובגביית גרסתו, ואף אינו יודע את גרסתו;

לנוכח האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום - מעשי פזיזות ורשלנות באש, עבירה לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, כ' סיוון תשע"ז, 14 יוני 2017, במעמד הצדדים.

[1] בדו"ח גם אמרה הנחזית להיות אמרה מפלילה מפי הנאשם, אך הצדדים הסכימו שלא להתייחס

אליה עקב עמימות מסוימת באשר למקורה [ע' 221-222 לפרוט'];

[2] לענין סיווגה של עבירה זו כעבירה התנהגותית או "תוצאתית בכוח", ראו דין בע"פ 7193/04 **יקירביץ' נ' מ.י.** (2007), פסקה 57. בין כך ובין כך – קרות התוצאה בפועל איננה מיסודות העבירה, המתגשמת ומושלמת ביצירת הסיכון הממשי;